

31991L0630

L 340/33

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

11.12.1991

**SMERNICA RADY
z 19. novembra 1991,
ktorou sa stanovujú minimálne normy pre ochranu ošípaných**

(91/630/EHS)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, najmä na jej článok 43,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽²⁾,so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,keďže všetky členské štáty ratifikovali Európsku konvenciu o ochrane zvierat chovaných na poľnohospodárske účely; keďže spoločenstvo tiež schválilo túto konvenciu rozhodnutím 78/923/EHS ⁽⁴⁾ a uložilo listinu o schválení;keďže Európsky parlament, vo svojej rezolúcii z 20. februára 1987 o politike v oblasti ochrany zvierat ⁽⁵⁾ vyzval Komisiu, aby podala návrhy na minimálne normy, ktoré sa týkajú intenzívneho chovu ošípaných;

keďže ošípané sú, ako živé zvieratá, zahrnuté do zoznamu produktov stanovených v prílohe II zmluvy;

keďže chov ošípaných je neoddeliteľnou súčasťou poľnohospodárstva; keďže predstavuje zdroj príjmu pre časť obyvateľstva, ktoré sa zaoberá poľnohospodárstvom;

keďže rozdiely, ktoré môžu deformovať konkurenčné podmienky, prekážajú hladkému chodu organizácie spoločného trhu s ošípanými a produktmi z ošípaných;

keďže existuje potreba stanoviť spoločné minimálne normy na ochranu ošípaných chovaných na odchov a výkrm, aby sa zabezpečil racionálny rozvoj produkcie;

keďže je potrebné, aby boli štátne služby, výrobcovia, spotrebiteľia a iní informovaní o pokroku v tejto oblasti; keďže Komisia by preto mala na základe správy z Vedeckého veterinárneho výboru aktívne uskutočňovať vedecký výskum najlepších systémov

odchovu ošípaných z hľadiska ochrany ošípaných; keďže ustanovenie by sa z toho dôvodu malo vypracovať na prechodné obdobie, aby Komisia mohla úspešne završiť svoju úlohu,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Táto smernica stanovuje minimálne kritériá pre ochranu ošípaných určených na odchov a výkrm.

Článok 2

Na účely tejto smernice platia tieto definície:

1. „ošípaná“ je zviera ľubovoľného veku, ktoré patrí k druhu ošípaných a ktoré sa chová na plemeno alebo na výkrm;
2. „kanec“ je samec ošípanej po období dospievania, určený na plemeno;
3. „prasnica prvôstka“ je samica ošípanej po období dospievania pred prasením;
4. „prasnica“ je samica ošípanej po prvom oprasení;
5. „prasná prasnica“ je samica ošípanej medzi perinatálnym obdobím a odstavom prasiatok;
6. „zasušená prasná prasnica“ je prasnica medzi odstavom prasiatok a perinatálnym obdobím;
7. „ciciak“ je ošípaná od narodenia po odstav;
8. „odstavča“ je ošípaná od odstavu do desiatich týždňov života;
9. „chovná ošípaná“ je ošípaná od veku desať týždňov do zabitia alebo do pripustenia;
10. „zodpovedný orgán“ je zodpovedný orgán v zmysle článku 2 ods. 6 smernice 90/425/EHS ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 214, 21.8.1989, s. 31.⁽²⁾ Ú. v. ES C 113, 7.5.1990, s. 183.⁽³⁾ Ú. v. ES C 62, 12.3.1990, s. 40.⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 323, 17.11.1978, s. 12.⁽⁵⁾ Ú. v. ES C 76, 23.3.1987, s. 185.⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 224, 18.8.1990, s. 29. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 91/496/EHS (Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 56).

Článok 3

Členské štáty zabezpečia, aby:

- od 1. januára 1994 všetky novovybudované alebo prebudované podniky a/alebo podniky uvedené do užívania po prvý raz po tomto termíne spĺňali aspoň túto požiadavku:

na každé odstavča alebo chovnú ošípanú, ktoré sú odchovávané v skupine, musí pripadať neprehradená podlahová plocha aspoň:

- 0,15 m² na 1 ošípanú s priemernou hmotnosťou 10 kg alebo menej,
- 0,20 m² na 1 ošípanú s priemernou hmotnosťou medzi 10 až 20 kg,
- 0,30 m² na 1 ošípanú s priemernou hmotnosťou medzi 20 až 30 kg,
- 0,40 m² na 1 ošípanú s priemernou hmotnosťou medzi 30 až 50 kg,
- 0,55 m² na 1 ošípanú s priemernou hmotnosťou medzi 50 až 85 kg,
- 0,65 m² na 1 ošípanú s priemernou hmotnosťou medzi 85 až 110 kg,
- 1,00 m² na 1 ošípanú s priemernou hmotnosťou viac ako 110 kg.

- od 1. januára 1998 sa uvedené minimálne normy vzťahujú na všetky podniky.

- Od 1. decembra 1995 sa zakazuje výstavba alebo prestavba zariadení, v ktorých sa prasnice a prasnice prvôstky uvádzajú.

Kompetentný orgán však môže povoliť používanie zariadení vybudovaných do 1. januára 1996, ktoré nezodpovedajú požiadavkám bodu 1, a to na základe kontrol stanovených v článku 7 ods. 1 na obdobie, ktoré za žiadnych okolností nesmie trvať dlhšie ako do 31. decembra 2005.

Ustanovenia tohto článku sa nevzťahujú na farmy s menej ako šiestimi ošípanými alebo piatimi prasniciami s prasiatami.

Článok 4

- Členské štáty zabezpečia, aby podmienky pre chovné ošípané spĺňali všeobecné požiadavky stanovené v prílohe.

Avšak do 30. júna 1995 môžu kompetentné orgány členských štátov povoliť výnimky z odsekov 3, 5, 8 a 11 kapitoly 1 prílohy.

- Navyše, predtým ako táto smernica nadobudne účinnosť, Komisia v spolupráci s členskými štátmi vydá odporúčanie, ktoré určí všetky dodatočné minimálne normy na ochranu ošípaných dopĺňajúce kritériá uvedené v tejto prílohe.

Článok 5

Ustanovenia prílohy sa môžu zmeniť a doplniť v súlade s postupom stanoveným v článku 10 v nadväznosti na dosiahnutý vedecký pokrok.

Článok 6

Do 1. októbra 1997 Komisia predloží rade správu zostavenú na základe stanoviska Vedeckého veterinárneho výboru, ktorá sa zaoberá systémami intenzívneho odchovu ošípaných, ktoré spĺňajú požiadavky na ochranu ošípaných z patologického, zootecnického, fyziologického hľadiska a z hľadiska správania sa ošípaných a tiež sociálno-ekonomickými dôsledkami rôznych systémov. Správa má brať do úvahy predovšetkým ochranu prasníc odchovávaných v ohradených priestoroch s rôznou mierou ohradenia a v skupinách a má byť spojená s príslušnými návrhmi, ktoré berú do úvahy závery správy.

Rada koná v súvislosti s týmito návrhmi na základe kvalifikovanej väčšiny, a to najneskôr do troch mesiacov po ich predložení.

Článok 7

- Členské štáty zabezpečia, aby bol za vykonávanie kontrol zodpovedný kompetentný orgán, ktorý preverí, či sa plnia ustanovenia tejto smernice a jej prílohy.

Tieto kontroly, ktoré sa môžu vykonávať pri príležitosti kontrol uskutočňovaných na iné účely, každý rok zahŕňujú štatisticky reprezentatívnu vzorku rôznych systémov odchovu v každom členskom štáte.

- Komisia, v súlade s postupom stanoveným v článku 10, zostaví súbor pokynov, ktoré sa budú uplatňovať pri vykonávaní kontrol stanovených v odseku 1.

- Členské štáty každé dva roky, a to do posledného pracovného dňa v mesiaci apríl a po prvý raz do 30. apríla 1996 informujú Komisiu o výsledkoch kontrol, ktoré vykonali počas predchádzajúcich dvoch rokov v súlade s týmto článkom, vrátane počtu kontrol vykonaných v pomere k počtu podnikov na ich území.

Článok 8

So zvieratami dovážanými z nečlenských krajín sa musí v súvislosti s požiadavkami na ich ochranu zaobchádzať počas odchovu aspoň tak, ako to zaručuje táto smernica. Táto požiadavka sa musí potvrdiť v osvedčení vydanom kompetentným orgánom príslušnej nečlenskej krajiny.

Článok 9

Veterinári odborníci Komisie môžu, ak to vyžaduje jednotné uplatnenie tejto smernice, vykonávať kontroly na mieste v

spolupráci s kompetentnými orgánmi. Osoby, ktoré vykonávajú tieto kontroly, dodržiavajú osobitné hygienické opatrenia, aby sa vylúčilo akékoľvek riziko prenosu chorôb.

Členský štát, na území ktorého sa kontrola má vykonať, poskytne odborníkom pri výkone ich povinností všetku potrebnú pomoc. Komisia informuje zodpovedný orgán príslušného členského štátu o výsledkoch kontrol.

Zodpovedný orgán príslušného členského štátu prijme všetky opatrenia, ktoré môžu byť nutné vzhľadom na výsledky kontroly.

V súvislosti so vzťahmi s nečlenskými krajinami platia ustanovenia kapitoly III smernice 91/496/EHS (1).

V súlade s postupom stanoveným v článku 10 sa prijímú všeobecné pravidlá, ktoré sa týkajú uplatnenia tohto článku.

Článok 10

1. Ak sa má dodržať postup stanovený v tomto článku, predseda neodkladne postúpi záležitosť Stálemu veterinárnemu výboru ustanovenému smernicou 68/361/EHS (2), ďalej len „výbor“, či už z jeho vlastnej iniciatívy, alebo na požiadanie zástupcu členského štátu.

2. Zástupca Komisie predloží Výboru návrh opatrení, ktoré sa majú prijať. Výbor oznámi svoje stanovisko k návrhu v lehote, ktorú môže určiť predseda podľa naliehavosti záležitosti. Stanovisko sa vydáva na základe väčšiny stanovenej v článku 148 ods. 2 zmluvy v prípade rozhodnutí, ktoré má Rada schváliť na návrh Komisie. Hlasy zástupcov členských štátov vo výbore sa hodnotia spôsobom stanoveným v tomto článku. Predseda nehlasuje.

3. Komisia prijme predpokladané opatrenia, ak sú v súlade so stanoviskom výboru.

4. Ak očakávané opatrenia nie sú v súlade so stanoviskom výboru alebo ak nebolo vydané žiadne stanovisko, Komisia neodkladne

predloží rade návrh v súvislosti s opatreniami, ktoré majú byť prijaté. Rada koná na základe kvalifikovanej väčšiny.

Ak do troch mesiacov od postúpenia návrhu Rada Rada nekonala, Komisia schváli navrhované opatrenia s výnimkou prípadu, keď Rada rozhodla proti opatreniam jednoduchou väčšinou.

Článok 11

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia, vrátane všetkých sankcií, ktoré sú potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 1. januára 1994. Bezodkladne o tom budú informovať Komisiu.

Keď členské štáty prijímú tieto opatrenia, budú obsahovať odkaz na túto smernicu, alebo ich bude sprevádzať takýto odkaz pri príležitosti ich úradného uverejnenia. Členské štáty schvália podrobnosti, ktoré sa týkajú tohto odkazu.

2. Avšak odo dňa stanoveného v odseku 1 môžu členské štáty v súlade so všeobecnými pravidlami Zmluvy v rámci svojich území zachovávať alebo uplatňovať prísnejšie ustanovenia na ochranu ošípaných ako sú ustanovenia tejto smernice. Informujú Komisiu o všetkých takých opatreniach.

Článok 12

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 19. novembra 1991

Za Radu

predseda

P. BUKMAN

(1) Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 56.

(2) Ú. v. ES 255, 18.10.1968, s. 23.

PRÍLOHA

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ PODMIENKY

1. Materiály používané pri výstavbe maštali, hlavne stojiská a príslušenstvo, s ktorými môžu ošípané dôjsť do styku, nesmú byť škodlivé pre ošípané a musia sa dať ľahko čistiť a dezinfikovať.
2. Kým nie sú stanovené predpisy spoločenstva pre danú záležitosť, elektrické obvody a príslušenstvo sa musia inštalovať v súlade s platnými národnými predpismi, aby sa predišlo elektrickým šokom.
3. Izolácia, vykurovanie a vetranie budovy musia zaručovať, že cirkulácia vzduchu, prašnosť, relatívna vlhkosť vzduchu a koncentrácie plynov neprekračujú úroveň, ktorá nie je škodlivá pre ošípané.
4. Všetky automatizované alebo mechanické zariadenia dôležité pre zdravie a ochranu ošípaných sa musia kontrolovať aspoň raz denne. Ak sa zistia poruchy, musia sa okamžite odstrániť, alebo, ak to nie je možné, treba urobiť vhodné kroky na zabezpečenie zdravia a pohody ošípaných dovtedy, kým sa porucha neodstráni, predovšetkým použitím alternatívnych metód kŕmenia a zachovania vyhovujúceho prostredia. Ak sa používa umelé vetranie, treba urobiť opatrenie na zabezpečenie vhodného záložného systému, ktorý zaručí dostatočnú výmenu vzduchu a umožní tak zachovanie zdravia a pohody ošípaných v prípade poruchy systému. Treba zabezpečiť aj poplašný systém, ktorý upozorní chovateľa na poruchu. Poplašný systém sa musí pravidelne testovať.
5. Ošípané sa nesmú sústavne držať v tme. Aby sa vyhovelo ich potrebám z hľadiska správania a fyziológie, treba urobiť opatrenie, s prihliadnutím na odlišné klimatické podmienky v členských štátoch, na zabezpečenie vhodného prirodzeného alebo umelého osvetlenia. Umelé osvetlenie musí fungovať aspoň tak dlho, ako dlho trvá prirodzené svetlo medzi 9 hod. dopoludnia a 5 hod. popoludní. Okrem toho musí byť k dispozícii vhodné osvetlenie (stále alebo prenosné), ktoré kedykoľvek umožní prehliadku ošípaných.
6. Vlastník alebo osoba zodpovedná za zvieratá musí kontrolovať všetky ošípané odchovávané v skupinách alebo v stojiskách aspoň raz denne. Každý ošípanej, ktorá sa javí byť chorá alebo poranená, sa musí neodkladne poskytnúť vhodné ošetrovanie. Choré alebo poranené ošípané by sa kedykoľvek mali dať izolovať vo vhodnom ustajnení so suchou pohodlnou podstielkou. Ak ošípané nereagujú na starostlivosť, ktorú im poskytuje chovateľ, mal by sa čo najskôr poradiť s veterinárnym lekárom.
7. Ak sa ošípané chovajú pokope, treba prijať opatrenia na predchádzanie útokom, ktoré sa vymykajú z rámca normálneho správania. Ošípané, ktoré prejavujú neustálu agresivitu voči ostatným alebo sú obeťami takej agresivity, sa musia izolovať alebo chovať oddelene od skupiny.
8. Ustajnenie pre ošípané musí byť vybudované takým spôsobom, aby umožnilo každej ošípanej:
 - bez problémov si líhať, odpočívať a vstávať,
 - nájsť si čisté miesto, na ktorom môže odpočívať,
 - vidieť na ostatné ošípané.
9. Ak sa používa väzné ustajnenie, nesmie zapríčiniť poranenie ošípaných. Musia sa pravidelne kontrolovať a upravovať podľa potreby, aby ním ošípané neboli obmedzované. Každý priväzovací povraz musí byť dostatočne dlhý, aby sa ošípané mohli pohybovať tak, ako to stanovuje odsek 8. Jeho konštrukcia musí v čo najväčšej možnej miere zabraňovať riziku úškrtania alebo poranenia.
10. Stajne, ohrady, príslušenstvo a nástroje, ktoré sa používajú pre ošípané, sa musia riadne čistiť a dezinfikovať, aby sa zabránilo prenosu infekcie a zvyšovaniu koncentrácie choroboplodných mikroorganizmov. Výkaly, moč a nespotrebované alebo roztrúsené krmivo sa musia odstraňovať tak často, ako je potrebné, aby sa obmedzil zápach a aby neprítahovali muchy a hlodavce.

11. Podlahy musia byť hladké ale nie šmyklivé, aby nedošlo k poraneniu ošípaných. Musia byť skonštruované tak, aby nespôsobili poranenie alebo utrpenie ošípaným, ktoré na nich stoja alebo ležia. Musia vyhovovať veľkosti a hmotnosti ošípaných a ich povrch musí byť pevný, rovný a stabilný. Plochy na ležanie musia byť pohodlné, čisté a vhodne odvodňované. Nesmú nepriaznivo pôsobiť na ošípané. Ak sa ošípaným poskytuje aj podstielka, musí byť čistá, suchá a nesmie byť pre ne škodlivá.
12. Všetky ošípané musia dostávať kŕmnu dávku primeranú ich veku, hmotnosti, fyziologickým potrebám a potrebám, ktoré súvisia so správaním, ktoré podporia ich dobrý zdravotný stav a pohodu.
13. Všetky ošípané sa musia kŕmiť aspoň raz denne. Ak sú ustajnené v skupinách a nedostávajú krmivo *ad libitum* alebo z automatických kŕmidiel, tak musí každá ošípaná mať prístup ku krmivu v tom istom čase ako ostatné v skupine.
14. Všetky ošípané staršie ako dva týždne musia mať prístup k dostatočnému množstvu pitnej vody alebo musia mať možnosť uspokojovať svoju potrebu príjmu tekutín pitím iných tekutín.
15. Zariadenia na napájanie a kŕmenie musia byť navrhnuté, skonštruované, umiestnené a udržiavané tak, aby sa znečistenie krmiva a vody pre ošípané znížilo na minimum.
16. Okrem opatrení, ktoré sa bežne prijímajú na to, aby sa zabránilo ohrýzaniu chvostov a iným zlozvykom a aby si ošípané mohli uspokojovať svoje potreby súvisiace so správaním, musia mať všetky ošípané umožnený prístup k slame alebo inému vhodnému materiálu či predmetom, s prihliadnutím na životné prostredie a na hustotu obsadenia.

KAPITOLA II

ŠPECIFICKÉ USTANOVENIA PRE RÔZNE KATEGÓRIE OŠÍPANÝCH

I. KANCE

Ohrady pre kance musia byť umiestnené a skonštruované tak, aby sa kance mohli otáčať a aby počuli, cítili a videli ostatné ošípané. Musia mať zabezpečené čisté plochy na odpočinok. Plocha na ležanie musí byť suchá a pohodlná. Minimálna veľkosť ohrady pre dospelého kanca je 6 m². Ak sa však ohrady používajú na pripúšťanie, treba zabezpečiť väčšiu plochu.

II. PRASNICE A PRVÔSTKY

1. Gravidné prasnice sa v prípade potreby musia ošetriť proti vonkajším a vnútorným parazitom. Ak sú prasné prasnice a prvôstky umiestnené do kotercoch na prasnienie, musia sa dôkladne očistiť.
2. Musí sa im poskytnúť čistá, primerane odvodnená pohodlná plocha na ležanie a v prípade potreby musia dostať vhodný materiál na hniezdenie.
3. Za prasnicou alebo prvôstkou musí byť neprehradený priestor, ktorý uľahčí prirodzené prasnienie alebo prasnienie s pomocou.
4. Koterce na prasnienie, v ktorých sú voľne ustajnené prasnice, musia byť vybavené nejakými prostriedkami na ochranu prasiatok, ako sú napríklad zábrany.

III. CICIAKY

1. V prípade potreby treba ciciakom zabezpečiť zdroj tepla a pevnú, suchú a pohodlnú plochu na ležanie oddelenú od prasnice, kde môžu odpočívať všetky naraz.
2. Ak sa používa koterec na prasnienie, ciciaky môžu mať dostatok priestoru, aby dokázali bez problémov cicať.
3. Ak sa vykonáva kastrácia samcov starších ako štyri týždne, môže ju vykonávať veterinárny lekár alebo osoba kvalifikovaná v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, a to iba v narkóze.

4. Kupírovanie chvostov a skracovanie zubov sa nesmie vykonávať rutinne, ale iba ak sa na farme vyskytnú dôkazy o tom, že poranenia ceckov prasníc alebo uší či chvostov iných ošípaných sa vyskytli ako dôsledok toho, že sa nevykonali tieto postupy. Ak sa skracovanie zubov javí ako nevyhnutné, musí sa uskutočniť do siedmich dní po narodení.
5. Ciciaky sa nesmú odstaviť od samice skôr ako v troch týždňoch veku, iba ak by bola nepriaznivo ovplyvnená ochrana alebo zdravie matky alebo ciciakov.

IV. ODSTAVČATÁ A CHOVNÉ OŠÍPANÉ

Ošípané sa musia umiestniť do skupín čo najskôr po odstavení. Mali by sa chovať v stabilných skupinách a k ich miešaniu by malo dochádzať čo najmenej.
